

LITOVŠČINA
(bere Maja Rotter)

Litovska ljudska pravljica *Lukošiukas*

Buvo toks žmogelis ir turėjo sūnų. O kitąsyk, būdavo, raganos vaikus vagia. Bijodamas, kad ir jo sūnaus nepavogtų, tas žmogelis padarė luotą, įsodino į jį sūnų ir paleido į marias. Ir paleisdamas jam prisakė, kad nesiirtų prie kranto, kad atplauktų tik tada, kai išgirs šitaip šaukiant:

*Atplauk, atplauk, Lukošiuok,
Aš tau duosiu baltus marškinėlius
Ir raudoną kaspinėlių!*

Tas vaikas ir plaukioja su savo luoteliu po marias. Kai reikia paduoti jam valgio, motina ateina į pamarių ir pašaukia:

*Atplauk, atplauk, Lukošiuok,
Aš tau duosiu baltus marškinėlius
Ir raudoną kaspinėlių!*

Lukošiukas tuoj atplaukia prie krašto, motina paduoda jam valgį, ir jis vėl nuplaukia.

Išgirdo vieną sykį ragana, kaip motina šaukia Lukošiuoką, ir pati ėmė jį šaukti:

*Atplauk, atplauk, Lukošiuok,
Aš tau duosiu baltus marškinėlius
Ir raudoną kaspinėlių!*

Bet ragana šaukė storesniu balsu. Vaikas suprato, kad tai ne jo motina, ir sako:

- Tu ne mano motina — mano motina su viena ranka.

Ragana nubėgo pas kalvį:

— Kalvi, kalvi, nukirsk man vieną ranką.

Kalvis nukirto raganai ranką. Jau ji be rankos nubėgo prie marių ir vėl šaukia:

*Atplauk, atplauk, Lukošiuok,
Aš tau duosiu baltus marškinėlius
Ir raudoną kaspinėlių!*

Tas vaikas sako:

— Mano motina su viena koja — tu ne mano motina. Ragana nubėgo pas kalvį:

— Kalvi, kalvi, nukirsk man vieną koją.

Kalvis nukirto raganai koją. Ragana atšokavo ant vienos kojos prie marių:

*Atplauk, atplauk, Lukošiuok,
Aš tau duosiu baltus marškinėlius
Ir raudoną kaspinėlių!*

Vaikas sako:

— Tu ne mano motina — mano motina su viena akim. Ragana tuoj nubėgo pas kalvį:

— Kalvi, kalvi, išdurk man vieną akį.

Kalvis tuoj išsvilino jai akį. Ragana atšokavo prie marių ir šaukia:

*Atplauk, atplauk, Lukošiuok,
Aš tau duosiu baltus marškinėlius
Ir raudoną kaspinėlių!*

Sako tas vaikas:

— Mano motina ploniau šneka — tu ne mano motina. Ragana, tuoj nubėgus pas kalvį, sako:

— Kalvi, kalvi, paplonink man liežuvį.

Kalvis paplojo jai liežuvį. Ragana nubėgo prie marių ir vėl šaukia:

*Atplauk, atplauk, Lukošiuok,
Aš tau duosiu baltus marškinėlius
Ir raudoną kaspinėlių!*

Vaikas negali tos raganos atsiginti, sako:

— Mano motina be galvos — tu ne mano motina.

Kvaila ragana, norėdama tą vaiką kaip nors pagauti, tuoj nubėgo pas kalvį:

— Kalvi, kalvi, nukirsk man galvą.

Kalvis nukirto raganai galvą, ir ji tuoj pastipo. O kai tėvai sužinojo, kad ragana jau pastipo, tą vaiką parsigabeno namo, ir jis laimingai užaugo.

Živel je nek možic in imel je sina. Takrat so čarovnice kradle otroke. Ker se je bal, da bi bil ukraden tudi njegov sin, je možic naredil čoln, posadil vanj sina in ga poslal na morje. Ko ga je odpošiljal, mu je zabičal, naj ne vesla ob bregu in naj pripluje samo takrat, ko zasliši tak klic:

*Pripluj, pripluj, Lukošiuukas,
podarim ti belo srajčico
in rdečo pentljico!*

Deček je plul s svojim čolničem po morju. Ko je moral jesti, je mati prišla na breg in zaklicala:

*Pripluj, pripluj, Lukošiuukas,
podarim ti belo srajčico
in rdečo pentljico!*

Lukošiuukas je takoj priplul k bregu, mati mu je dala hrano in on je spet odplul.

Nekoč je čarovnica slišala, kako mati kliče Lukošiuukasa, in ga tudi sama poklicala:

*Pripluj, pripluj, Lukošiuukas,
podarim ti belo srajčico
in rdečo pentljico!*

Vendar je čarovnica klicala z nižjim glasom. Deček je ugotovil, da to ni njegova mati, in rekel:

- Ti nisi moja mati, moja mati ima eno roko.

Čarovnica je stekla h kovaču:

- Kovač, kovač, odsekaj mi eno roko.

Kovač je čarovnici odsekal roko. Takoj je brez roke stekla k morju in spet zaklicala:

*Pripluj, pripluj, Lukošiuukas,
podarim ti belo srajčico
in rdečo pentljico!*

Deček je rekel:

- Moja mati ima eno nogo, ti nisi moja mati.

Čarovnica je stekla h kovaču:

- Kovač, kovač, odsekaj mi eno nogo.

Kovač je čarovnici odsekal nogo. Čarovnica je po eni nogi odskakljala k morju:

*Pripluj, pripluj, Lukošiuukas,
podarim ti belo srajčico
in rdečo pentljico!*

Deček je rekel:

- Ti nisi moja mati, moja mati ima eno oko.

Čarovnica je takoj stekla h kovaču in rekla:

- Kovač, kovač, izdri mi eno oko.

Kovač ji je takoj izžgal oko. Čarovnica je stekla k morju in zaklicala:

*Pripluj, pripluj, Lukošiuukas,
podarim ti belo srajčico
in rdečo pentljico!*

Deček je rekel:

- Moja mati višje govori, ti nisi moja mati!

Čarovnica je takoj stekla h kovaču in rekla:

- Kovač, kovač, stanjšaj mi jezik!

Kovač ji je stanjšal jezik. Čarovnica je stekla k morju in spet zaklicala:

*Pripluj, pripluj, Lukošiuukas,
podarim ti belo srajčico
in rdečo pentljico!*

Deček se ni mogel obraniti čarovnice in je rekel:

- Moja mati je brez glave, ti nisi moja mati.

Neumna čarovnica, ki je želela nekako ujeti dečka, je takoj stekla h kovaču.

- Kovač, kovač, odsekaj mi glavo!

Kovač je čarovnici odsekal glavo in čarovnica je nemudoma umrla. Ko so starši izvedeli, da je čarovnica že mrtva, so dečka pripeljali domov in ta je srečno odrasel.

Prevedla Maja Rotter.